

Pirjo Levandi - näoga tuleviku poole

Et elus edasi minna, tuleb minevikutaagast lahti lasta. Just sellest põhimõttest lähtub laulja Pirjo Levandi, kes üle paarikümne aasta on tagasi oma koduteatris, rahvusooperis Estonia.

Kuna äsja 53. sünnipäeva tähistanud Pirjole läinud aegades sorida ei meeldi, teeme lugejate mälu värskendamiseks lühidalt.

See juhtus täpselt 20 aastat tagasi, kui mõne aastaga rahvusooperi juhtivaks lavajõuks tõusnud Pirjole teatati otsusest tema solistilepingut mitte pikendada. Jäid vaid üksikud rollid, aga nendeski eelistati kasutada pigem majasiseseid lavajõude. «Mul oli nii palju tööd, et hääl ei pidanud enam vastu,» tõdeb ta. «Olin ületöötanud. Ent peamine põhjus peitus närvisüsteemis, kohustuses olla pidevalt kõrgvormis. Lavale tuli minna ja etendus pidi toimuma igal juhul. Ka siis, kui hääl oli ära või ise palavikus, väänanud jala või saanud teada, et sinu sees kasvava lapsukese süda enam ei löö. Siis tundsingi, et enam ei taha. Ja hääl hakkas streikima.»

Karakternäitleja olemusega

Ometi ei saanud aastaid vabakutselisena tegutsenud Pirjost kaua töötukassa klienti, sest pidevalt tilkus tööotsi niigi. Olid need siis soolokontserdid, turneed koos teiste artistidega või hoopis sõnalavastused, milles Pirjo end eriti karakternäitlejana kaasa lüües suurepäraselt tundis. Hoolimata sellest, et konservatooriumis pöörati näitlejameisterlikkuse õpetamisele suhteliselt vähe tähelepanu. Seal õpetati nähtamatu nõelaga õmblema ja Kaarli puiesteelt Vabaduse väljaku poole «Maksimaalne!» hüüdma. Seetõttu õppis ta näitlemist ja ajalooliste kostüümide kandmist pigem Estonia naiskolleegidelt, õpetaja Urve Tautsilt, aga ka Anu Kaalult, Helgi Sallolt, Katrin Karismalt ja teistelt.

Draamanäitlejana lõi Pirjo lisaks muudele töödele kaasa paljudes Roman Baskini lavastustes, kolleegidestdraamanäitlejatest jättis talle aga sügavaima mulje Ita Ever. Ja tema üks juhtmõtteid: mitte vihastada, vaid imestada.

«Ringreisidel kohtles ta meid, endast nooremaid, oma lastena,

Naisteleht

1,8,9,10

Rahvusooper Estonia
Teater

tõi meile küpsist ja kommi ega tahtnud kunagi saada erikohtlemist,» meenutab Pirjo. «Veendusin taas, et kes on südameilt suured ja suured loojad, on ka inimestena lihtsad ja siirad. Sama moodi olen imetlenud Itaalias kulisside taga Placido Domingot - kui lahe, lihtne ja meeldiv ta inimesena oli.»

«Teie siin?!»

Ometi kestavad etendused ja turneed vaid mõned kuud. Arveid peab aga maksma aasta läbi ja nõnda on Pirjo töötanud tööampsude või asendamiste korras toidujagajana sööklas, tegelnud firmaüritustel catering'iga, sisustades kohvipause, viinud koroonaajal sooja toitu kaitseliitlastele ja piirivalvuritele. Vahel isegi kaks korda päevas.

«Teie siin?!» meenub Pirjole mõne sööklakülastaja imestamine.

«Tobe valehäbi oli päris alguses. Igal inimesel on mingi kujutus iseendast, mida ta võib, tohib või mida mingil juhul ei sobi teha. Kui kõigest sellest lahti lasta, saab igaüks aru, et tähtis pole, mida sa teed, vaid kes sa tegelikult oled. Erinevad tööd on nagu erinevad rollid või riided, mida korduvalt vahetad.»

Lisaks toitlustusele töötas naine müüjana ühes väikeses Tallinna vanalinna kingapoes, aga ka kaks aastat naisterõivaste butiigis, kus kaubeldi eriliselt kaunite ja naiselike bohochic-stiilis ehk boheemlike, kuid samas šikkide riietega.

Kutsugem lapsemeelsus tagasi

Samal ajal tegeles Pirjo aktiivselt teadliku eneseotsinguga.

Õppis vabastavat hingamist, reikit, joogat, tantrat, laulis mantraid, käis Indias valgustunud guru juures, külastas konstellatsioonikursusi... «Et jõuda endale lähemale. Et kes ma olen ja mida ma elult tahan, seletada iseendale lahti eksistentsiaalseid küsimusi,» selgitab ta.

Järeldus, m illeni naine jõudis, on aga lihtne: kes otsib ennast, leiab Jumala ja kes otsib Jumalat, leiab iseenda. Poolteist aastat tagasi lasi Pirjo end uuesti ristida ja on nüüd Viimsi Vabakoguduse liige.

«Minu ettekujutus endast oli varem tõesti teistsugune. Kui laps sünnib, on ta rõõmus ja siiras, avastab maailma ja imestab. Suureks saades aga kaotame need omadused eluraskuste tõttu täielikult. Sa kannad ja kannad neid koormaid, kuni muutud kibestunuks ja hapuks, võttes kõike isiklikult. Õppides aga nendest koormatest vabanema, valdab sind kergus ja

lapsemeelsuski. Oskus rõõmu tunda väikestest asjadest tuleb tagasi,» kinnitab lauljanna.

Nähtamatu käe tunnetus

Koduses Estonias on Pirjo tagasi septembrist ja seda tänu avastatud töökuulutusele.

Naine saatis konkursile oma CV ja motivatsioonikirja, osutus valituks ning nüüd on tema uueks ametinimetuseks rahvusooperis lavastuse assistent.

«See tähendab lavastaja paremat kätt, nn jooksupoissi,» ütleb ta muiates. Kui lavastuse loob külalislavastaja, kes pärast esietendust teatrist lahkub, on assistendi kohustus tema tööd lavakõlbulikumana hoida. Selleks peab ta lavastust lausa pisimate tehniliste detailideni tundma, rääkimata muusikast, misanstseenidest ja kõigest muust. Juhul, kui trupiliikmed aja jooksul vahetuvad, on just lavastuse assistent see, kes uusi inimesi trupi ja lavastusega liidab.

Praegu võib Pirjo nähtamatut kätt tunnetada selliste tükide juures nagu «Figaro pulm», «Romeo ja Julia», «Traviata», «Don Pasquale». Aasta viim astel kuudel tehakse algust «Võlflöödiga» ning sellest saab esimene lavalugu, mille sünni juures on ta algusest peale.

Pirjo suureks rõõmuks on 16aastane poeg Mihkel astumas ema jälgedes. Vanalinna hariduskolleeiumi teatriklassi õpilasena on ta kindlalt otsustanud näitlejaks saada.

Lõbusad laulutunnid

Pirjo räägib, et alles see oli, kui sõbranna hakkas talle kangesti peale käima, et tal on kaksikud tütreid ja kas tema ei võiks neile laulutunde anda.

«Punnisin algul vastu, aga siis mõtlesin, et hea küll, proovin,» sedastab ta. «Meil oli väga tore.

Tüdrukud olid parajad tegelased, pidin neile kogu aeg midagi välja mõtlema, et nende tähelepanu kõiita. Silm pidi valvas olema, sest kui ühega tegelema jäin, siis kadus teine salaja kas suhkrut sööma või huuli värvima. Igatahes -nalja sai!»

Nõnda ütlebki Pirjo, et kui ta poleks Estoniasse tööle saanud, hakanuks ta looma oma väikest laste laulu- ja mängustuudiot.

Mõtted saavad mateeriaks

Aastatega on naine mõistnud, et igaüks on ise oma onne sepp - vaja on vaid keskenduda positiivsele.

Toites negatiivsust, saadki seda.

«Ei tohi vahetpidamata ägada, kui ebaõiglane on elu ja keegi mind ei armasta,» ütleb ta. «Niimoodi mõeldes kõik nii ongi, sest mõtted saavad mateeriaks.»

Pirjo läheb rõõmuga tööle. Tore on ka mõnede vanade, kuid enamikus uute kolleegidega kohtuda.

«Püüan elada hetkes, mitte vaadata kogu aeg ette või taha. Paljud eneseotsinguteraapiad õpetavad minevikus tuhnimist ja mineviku analüüsimist, aga nõnda elad ju halba aina uuesti läbi ning isegi võimendad seda. Mis tähendab, et oled pidevalt seljaga tuleviku poole. Leian, et minevikust tuleb täielikult lahti lasta, võtta hetkest, olevikust seda, mis võtta on - ja minna edasi. Ettekujutus tulevikust pole reaalsuses ju kunagi selline, nagu ette kujutasime,» arutleb ta. «Meeles tuleb vaid pidada, et kõik läheb mööda. Nagu halb, nii ka hea. Kogu aeg laineharjal olla pole võimalik. Vahepeal peab ka põhja minema, sest alles põhjas olemine, seal tehtud otsused ja valikud kasvatavad sind isiksuse ja inimesena. Just neist oleneb, kas tõused uuesti või jäädkki sinna.»

Pirjol on nüüd laulmisrõõm tasapisi tagasi tulnud. Alles hiljuti sai tema laulmist nautida Vana-Vigala mõisas peetud kontserdil.

«Laulan elust ja armastusest. Räägin kah neist asjadest,» lubab ta. «Tahan kuulajatesse süstida elurõõmu. Nii et kui nad kontserdilt ära lähevad, siis nende silmad säravad ja nad leiavad, et elul pole vigagi.»

Baleriin või uisutaja?

Pirjo meenutab vestluse lõpuks, kuidas ta külastas aastaid tagasi restorani Clazz ja seal ennastunustavalt tantsu löi.

Kuni kaks veidi svipsis meest ta enda juurde kutsusid: «Hei, Levandi, tule siia! Me siin arutasime, et kumb sa siis olidki, baleriin või uisutaja?»

Pirjo vastas, et baleriin.

«Nende jaoks olin ma terve õhtu Anna,» lisab ta naerdes.

"«Meeles tuleb vaid pidada, et kõik läheb mööda.»"

LASKEM MINEVIKUST LAHTI: Pirjo on veendunud, et häid muutusi pole oma ellu enne võimalik tuua, kuni vanast lahti lastud pole. Nagu nendest kuivanud sügislehtedest.

VERNI LEIVAK FOTOD: MARTIN AHVEN, TEET MALSROOS,
ERAKOGU